

20. Kruhové testy

Základní informace

- ♦ Kruhové testy jsou jedním z prostředků ověřování kvality práce semenářských laboratoří. Vzorky na kruhové testy jsou rozesílány minimálně 1x ročně.
- ♦ Předmětem kruhových testů jsou všechny druhy plodin, kromě osiva květin a léčivek.
- ♦ Jednotlivým účastníkům jsou zkušební vzorky zasílány v závislosti na jejich specializaci a popř. v souladu s požadavkem uvedeným v přihlášce k účasti v kruhových testech.
- ♦ Pro pověřené laboratoře a laboratoře žádající o pověření je účast v kruhových testech povinná, ostatní laboratoře se mohou do kruhových testů přihlásit dobrovolně.
- ♦ Prověřovány kruhovými testy jsou zkoušky čistoty, klíčivosti a stanovení JRD, u vzorků obilnin i zadina a HTS.
- ♦ Konkrétní požadavky na provedení analýz, včetně termínů pro odeslání výsledků Národní referenční laboratoři OOS v Praze, jsou vždy specifikovány v průvodním dopise.
- ♦ Základem správného provedení kruhových testů je dodržení stanovených metodik pro jednotlivé zkoušky.
- ♦ Výsledky kruhových testů jsou všem účastníkům zasílány. Na jejich výsledky bude brán zřetel při hodnocení kvality pověřených laboratoří.
- ♦ Vzhledem ke kapacitním možnostem Národní referenční laboratoře OOS nejsou vzorky na analytický rozbor zasílány o stanovené velikosti.
- ♦ Jednotlivá stanovení se provádějí z celého zaslaného množství ještě před odebráním semen na zkoušku klíčivosti.

Přihláška k účasti v kruhových testech

- ♦ Laboratoř bude zařazena do kruhových testů po dodání písemné přihlášky do Národní referenční laboratoře OOS v Praze.
- ♦ V přihlášce je třeba uvést rozsah požadovaných plodin.
- ♦ Laboratoře již dříve přihlášené do kruhových testů budou obesílány automaticky.
- ♦ Přihlášené laboratoře, které již nemají o účast v kruhových testech zájem, podají písemně žádost o vyřazení z kruhových testů.

Laboratorní zkoušení zaslaného vzorku

- ♦ Výsledkem zkoušky čistoty je procentické vyjádření čistých semen, neškodných nečistot a příměsí jiných rostlinných druhů.
- ♦ U JRD se stanoví i počet kusů jednotlivých druhů.
- ♦ U příměsí, u kterých lze makroskopickým rozbořem v rámci zkoušky čistoty stanovit kromě rodu i druh, je nezbytné uvést kompletní název v souladu s binomickou nomenklaturou (např. jitrocel kopinatý).
- ♦ Označení pouze „jitrocel sp.“ je neúplné a považuje se za chybu.
- ♦ Zkouška klíčivosti se uskutečňuje v prostředí, které je pro dané druhy stanovené podle Metodiky zkoušení osiv a sadby.

Vyhodnocení testu a zaslání výsledků

- ♦ Výsledky zkoušek čistoty a klíčivosti jsou vyhodnocovány k průměrné hodnotě dané zkoušky, která je vypočtena ze získaných výsledků všech laboratoří provádějících tuto zkoušku v rámci kruhových testů.
- ♦ Laboratoř je následně zařazena do příslušné kategorie dle dosažených výsledků absolutního Z-score.

Tab. Hodnocení podle absolutního Z-score:

Hodnocení	Suma absolutního Z-score
A	Menší nebo rovno 3,5
B	3,51 - 5,30
C	5,31 – 7,0
N	Větší než 7,01

- ♦ Při dosažení hodnocení C nebo N je potřeba zkoušku opakovat.
- ♦ Stanovení jiných rostlinných druhů je hodnoceno procentickým podílem nalezených příměsí z celkového počtu příměsí přidávaných, s přihlédnutím k obtížnosti stanovení daného druhu.
- ♦ Výsledek stanovení HTS se považuje za správný, pokud rozdíl od průměru nepřesáhl hodnotu 5%, u zadiny 1%.